

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 4 czerwca 2013 r.

BN-1-071-255/13/13

DPK-I-071-46/13/2

dot. BPS/043-32-1320/13

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 7.06.13
nr. .... podpis. ....

Pani

Maria Pańczyk-Pozdziej

Wicemarszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Monika Ziemba Montali!

W związku z oświadczeniem Pana senatora Ryszarda Knosali, złożonym podczas 32. posiedzenia Senatu RP w dniu 25 kwietnia 2013 r., przesłanym przy piśmie z dnia 29 kwietnia 2013 r., dotyczącym udziału stron w posiedzeniu sądu w przedmiocie dalszego stosowania środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia sprawcy w zakładzie zamkniętym, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Ogólne zasady udziału uczestników postępowania karnego wykonawczego w posiedzeniach sądowych reguluje art. 22 k.k.w. Mają oni prawo wziąć udział w posiedzeniu, gdy ustawa tak stanowi (§ 1). Natomiast niestawiennictwo tych osób, należycie zawiadomionych o terminie i celu posiedzenia, nie wstrzymuje rozpoznania sprawy, z wyjątkiem obrońcy obligatoryjnego, chyba że sąd orzeka na korzyść lub zgodnie z wnioskiem skazanego (§ 1a).

Z kolei art. 204 k.k.w., regulujący orzekanie przez sąd w przedmiocie dalszego stosowania środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia sprawcy w zakładzie zamkniętym, nie przewiduje wprost uprawnienia stron do wzięcia udziału w tym posiedzeniu. W związku z tym powstała wątpliwość co do istnienia tego uprawnienia – i odpowiadającego mu obowiązku sądu zawiadomienia ich o terminie posiedzenia.

Wskazana problematyka stała się kanwą wypowiedzi Sądu Najwyższego, który w postanowieniu z dnia 27 lutego 2013 r., I KZP 27/12, LEX nr 1282440, uznał, że obrońca obligatoryjny ma obowiązek uczestniczyć w posiedzeniu, którego przedmiotem jest dalsze stosowanie środka zabezpieczającego wymienionego w art. 94 § 1 k.k., chyba iż sąd orzeka na korzyść lub zgodnie z wnioskiem skazanego. W uzasadnieniu przyjętego poglądu Sąd Najwyższy wskazał, że odnosząca się do dalszego stosowania środka

zabezpieczającego wymienionego w art. 94 § 1 k.k. regulacja art. 204 § 1 k.k.w. stanowi przede wszystkim normę kompetencyjną, która nakłada na sąd uszczegółowiony obowiązek okresowej kontroli zasadności pobytu internowanego w zakładzie psychiatrycznym. Wszelkie zaś podstawy podejmowania we wskazanym przedmiocie decyzji ulokowano w przepisach art. 94 k.k. oraz w art. 93 k.k., które zawierają odniesienie tak do „pierwotnego” orzeczenia o umieszczeniu sprawcy w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym (art. 94 § 1 k.k.), jak i do rozstrzygnięcia o zwolnieniu sprawcy, jeżeli jego pozostawanie w zakładzie nie jest konieczne, a w przeciwnym razie o dalszym stosowaniu tego środka (art. 94 § 2 k.k.), jak też i decyzji o ponownym jego umieszczeniu w zakładzie (art. 94 § 3 k.k.). Ujęcie to stwarza podstawy do przyjęcia wniosku, że w zakresie orzekania w postępowaniu wykonawczym na podstawie art. 94 § 2 k.k. odpowiednie zastosowanie powinien mieć przepis art. 339 § 5 k.p.k. Jego treść odnosi się do posiedzenia sądu mającego za przedmiot orzeczenie omawianego środka zabezpieczającego na podstawie art. 94 k.k. i przewiduje w nim m.in. udział obrońcy. Można zatem stwierdzić, że art. 94 § 2 k.k. stanowi ustawową podstawę (art. 22 § 1 k.k.w.) udziału obrońcy (także prokuratora) w posiedzeniu mającym za przedmiot orzeczenie o dalszej internacji w zakładzie psychiatrycznym (art. 204 § 1 k.k.w.), jak przewiduje art. 339 § 5 k.p.k. stosowany odpowiednio w postępowaniu wykonawczym (art. 1 § 2 k.k.w.).

Powyższe stanowisko jest zasadniczo podzielane w orzecznictwie (por. np. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 5 października 2012 r., II AKo 128/12, LEX nr 1220425), choć w judykaturze pojawiają się również zapatrywania odmienne (por. np. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 15 listopada 2012 r., II AKzw 1193/12, KZS 2012, z. 11, poz. 66).

Mając na względzie wagę przedmiotowej problematyki, w szczególności z uwagi na zakres ingerencji izolacyjnego środka zabezpieczającego w sferę wolności oraz konieczność zapewnienia możliwie szerokiego prawa do obrony w tym postępowaniu, w Ministerstwie Sprawiedliwości podjęto prace nad projektem stosownych zmian Kodeksu karnego wykonawczego, zmierzających m. in. do wyraźnego zobowiązania prokuratora i obrońcy obligatoryjnego do udziału w posiedzeniu sądu dotyczącym dalszego stosowania środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia sprawcy w zakładzie zamkniętym.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Michał Królikowski
PODSEKRETARZ STANU